

DOPORUČENÍ

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 2. června 2010

o monitorování množství akrylamidu v potravinách

(Text s významem pro EHP)

(2010/307/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Doporučení Komise 2007/331/ES ze dne 3. května 2007 o monitorování množství akrylamidu v potravinách⁽¹⁾ stanoví tříletý program monitorování (2007–2009) akrylamidu v některých potravinách.
- (2) Výsledky za rok 2007 zpracoval Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „EFSA“) ve vědecké zprávě „Results on the monitoring of acrylamide levels in food (Výsledky monitorování množství akrylamidu v potravinách)“⁽²⁾ vydané dne 30. dubna 2009. Zpráva obsahuje rovněž výsledky týkající se akrylamidu za období 2003–2006 shromážděné od členských států, které zpracoval Ústav pro referenční materiály a měření Společného výzkumného střediska Komise. Výsledky za rok 2008 a 2009 ještě nejsou k dispozici. Jakmile budou k dispozici, vědecká zpráva bude aktualizována.
- (3) Konfederace potravinářského a nápojového průmyslu (CIAA) vypracovala „soubor nástrojů“ obsahující nástroje, které výrobci potravin mohou výběrově používat podle konkrétních potřeb za účelem snížení množství akrylamidu ve svých výrobcích.
- (4) Zpráva EFSA ze dne 30. dubna 2009 obsahuje závěr, že ve skupinách potravin není důsledný trend ke snižování množství akrylamidu a že v této etapě není jasné, zda soubor nástrojů týkající se akrylamidu dosáhl žádoucích účinků.
- (5) Úsilí potravinářského průmyslu a členských států zaměřené na zkoumání způsobů tvorby a snižování množství akrylamidu v potravinách dále pokračují. Aby bylo možné monitorovat vliv těchto úsilí, je vhodné pokračovat ve sběru údajů.
- (6) Zkušenosti z uplatňování doporučení 2007/331/ES ukázaly, že program monitorování vyžaduje určité úpravy, např. co se týče klasifikace potravin.
- (7) Je důležité, aby výsledky monitorování byly jednou ročně předávány úřadu EFSA, který zajistí jejich vložení do databáze.
- (8) Toto doporučení by nemělo být časově omezeno, ale potřeba monitorování by se měla pravidelně posuzovat,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

- 1) Členské státy by v souladu s přílohou tohoto doporučení měly provádět monitorování množství akrylamidu v potravinách uvedených ve uvedené příloze.
- 2) Členské státy by měly úřadu EFSA každý rok do 1. června a poprvé do 1. června 2011 poskytnout údaje za předcházející rok ve formátu stanoveném úřadem EFSA pro vložení do databáze.
- 3) Členské státy by měly dodržovat postupy odběru vzorků stanovené v části B přílohy nařízení Komise (ES) č. 333/2007 ze dne 28. března 2007, kterým se stanoví metody odběru vzorků a metody analýzy pro úřední kontrolu obsahu olova, kadmia, rtuti, anorganického cínu, 3-MCPD a benzo[a]pyrenu v potravinách⁽³⁾, aby se zaručila reprezentativnost vzorků pro danou šarži.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2007, s. 33.

⁽²⁾ Vědecká zpráva EFSA (2009) 285.

⁽³⁾ Úř. věst. L 88, 29.3.2007, s. 29.

- 4) Členské státy by měly provádět analýzu akrylamidu v souladu s kritérii stanovenými v odstavci 1 a 2 přílohy III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat ⁽¹⁾.

V Bruselu dne 2. června 2010.

Za Komisi
John DALLI
člen Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1.

PŘÍLOHA

A. Místa odběru a postup odběru

1. Odběr vzorků z výrobků by se měl provádět na úrovni trhu (například v supermarketech, menších obchodech, pekařstvích, prodejnách hranolků a v restauracích), kde lze výrobky snadno zpětně sledovat, nebo v místech výroby. Pokud je to možné, měly by se odebírat vzorky z výrobků původem z členských států⁽¹⁾.
2. Odběr vzorků a analýza by se měly provádět před uplynutím doby použitelnosti vzorku.

B. Výrobky, počty vzorků a četnost jejich odběru, analytické požadavky

1. V tabulce níže je uveden přehled doporučeného minimálního počtu vzorků, které se mají každoročně analyzovat pro každou kategorii výrobků. Členské státy jsou vyzvány, aby, je-li to možné, odebíraly více vzorků. Rozložení vzorků na jednotlivé členské státy vychází z údajů o velikosti populace, přičemž minimální vzorek je tvořen 4 výrobky na kategorii výrobků a jeden členský stát.
2. Počty vzorků se rozumí minimální počet vzorků, které mají být každý rok odebrány. Případy, kdy se uplatňují specifické podmínky (např. odběr vzorků dvakrát ročně), jsou uvedeny v oddíle C.
3. Vzhledem k tomu, že každou kategorii výrobků tvoří široká škála výrobků s různými specifikacemi, měly by být ke každému výrobku, z něhož byl odebrán vzorek, poskytnuty doplňkové informace (jak je uvedeno v oddíle C). Pro rozeznání časového vývoje je důležité, aby z výrobků se stejnými specifikacemi (např. stejný druh chleba) byly vzorky odebírány každý rok, pokud je to možné.
4. V případech, že u výrobků se stejnou specifikací jsou opakovaně získány výsledky pod mezí kvantifikace (LOQ), lze výrobek vyměnit za jiný výrobek, pokud spadá do téže kategorie výrobků a je poskytnut popis výrobku.
5. Aby se zaručila srovnatelnost analytických výsledků, měly by být zvoleny metody, jimiž lze dosáhnout meze kvantifikace na úrovni 30 µg/kg (nejintenzivnější přesmyk iont/iont) u chleba a výživy pro kojence a malé děti a 50 µg/kg u výrobků z brambor, ostatních výrobků z obilovin, kávy a ostatních výrobků. Výsledky analýzy se předkládají ve formátu korigovaném na výtěžnost.

⁽¹⁾ Ve výjimečných případech může být určitý výrobek na trhu pouze jako výrobek dovezený ze třetí země. V těchto případech se vzorky mohou odebrat z dovezeného výrobku.

Minimální počty vzorků na kategorii výrobků

Země prodeje	Hranolky prodávané k přímé spotřebě	Bramborové lupínky	Předsmažené hranolky/výrobky z brambor pro domácí přípravu	Měkký chléb	Snídaňové cereálie	Sušenky, krekry, křupavý chléb a podobné výrobky	Káva a náhražky kávy	Příkrmy pro kojence a malé děti (jiné než obilné příkrmy)	Obilné příkrmy pro kojence a malé děti	Jiné výrobky	Celkem
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
AT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
BE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
CY	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
CZ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
DE	24	24	24	24	24	24	24	24	24	14	230
DK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
ES	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
EE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
EL	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
FR	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
FI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
HU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
IT	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
IE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
LU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
MT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
NL	6	6	6	6	6	6	6	6	6	8	62
PT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
PL	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
SE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
SI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
SK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
UK	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
BG	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
RO	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	80
Celkem	202	202	202	202	202	202	202	202	202	224	2 042

C. Minimální doplňkové informace, které mají být poskytnuty o každém výrobku

Minimální doplňkové informace, které by měly být o každém výrobku, z něž byl odebrán vzorek, poskytnuty, jsou upřesněny v bodech 1 až 10. Členské státy jsou vyzvány, aby poskytly podrobnější informace.

1. Hranolky prodávané k přímé spotřebě, které obsahují tyto podkategorie:

1.1 Hranolky z čerstvých brambor

1.2 Hranolky z bramborového těsta

Vzorky z výrobků k přímé spotřebě by se měly odebírat v malých prodejnách, řetězcích rychlého občerstvení a v restauracích. Odběr vzorku by se měl provádět dvakrát ročně v březnu a listopadu ⁽¹⁾, celkový počet odebraných vzorků je uveden v tabulce.

Poskytnou se tyto specifické informace:

- počátečním materiálem čerstvé brambory (podkategorie 1.1) nebo předem připravené výrobky (bramborové těsto) (podkategorie 1.2),
- přidání jiných složek.

2. Bramborové lupínky obsahující tyto podkategorie:

2.1 Bramborové lupínky z čerstvých brambor

2.2 Bramborové lupínky z bramborového těsta (tvarované lupínky, vrstvené lupínky)

Odběr vzorku by se měl provádět dvakrát ročně v březnu a listopadu ⁽¹⁾, celkový počet odebraných vzorků je uveden v tabulce.

Poskytnou se tyto specifické informace:

- počátečním materiálem čerstvé brambory (podkategorie 2.1) nebo předem připravené výrobky (bramborové těsto) (podkategorie 2.2),
- postup smažení: smažení po dávkách nebo průběžně,
- přidání jiných složek, aromat nebo přídatných látek.

3. Před smažením hranolky/výrobky z brambor pro domácí přípravu obsahující tyto podkategorie:

3.1 Hranolky pečené v troubě (hranolky do trouby)

3.2 Hranolky smažené v tuku

Kategorie zahrnuje výrobky prodávané čerstvé nebo mražené. Odběr vzorku by se měl provádět dvakrát ročně v březnu a listopadu ⁽¹⁾, celkový počet odebraných vzorků je uveden v tabulce.

Analýza každého vzorku by se měla provést až po přípravě výrobku (např. po smažení, pečení atd.). Příprava by měla probíhat v laboratoři v souladu s pokyny na etiketě.

Poskytnou se tyto specifické informace:

- podkategorie, do které výrobek patří (jak je uvedeno výše),
- počátečním materiálem čerstvé brambory nebo předem připravené výrobky (bramborové těsto),
- výrobek prodávaný čerstvý nebo mražený,
- podmínky používané k přípravě podle etikety,
- přidání jiných složek.

⁽¹⁾ V případě, že jsou potraviny vyrobeny z předem připravených výrobků z brambor, není odběr vzorků dvakrát ročně nutný.

4. *Měkký chléb:*

Poskytnou se tyto specifické informace:

— druh měkkého chleba, např. pšeničný, žitný, vícezrnný chléb, chléb s jinými složkami atd.

Výběr druhu chleba, z něž se mají vzorky odebrat, by měl odrážet stravovací návyky příslušného členského státu.

5. *Snídaňové cereálie (kromě müsli a ovesné kaše):*

Poskytnou se tyto specifické informace:

— druh obilí,

— ostatní složky (např. cukr, ořechy, med, čokoláda).

Pokud byly analyzovány müsli a ovesná kaše, měly by se vykazovat ve skupině 10. „Jiné výrobky“.

6. *Sušenky, kreky, křupavý chléb a podobné výrobky (kromě cukrářských výrobků a koláčů) obsahující tyto podkategorie:*

6.1 Kreky (např. „cream crackers“, „soda crackers“, „snack crackers“)

6.2 Křupavý chléb (kvašený/nekvašený)

6.3 Oplatky (např. zmrzlinové)

6.4 Perník

6.5 Jiné (uvedte)

Poskytnou se tyto specifické informace:

— podkategorie, do které výrobek patří (jak je uvedeno výše).

Výběr výrobků, z nichž se mají vzorky odebrat, by měl odrážet stravovací návyky příslušného členského státu.

7. *Káva a náhražky kávy obsahující tyto podkategorie:*

7.1 Pražená káva

7.2 Instantní (rozpustná) káva

7.3 Náhražky kávy

Poskytnou se tyto specifické informace:

— podkategorie, do které výrobek patří (jak je uvedeno výše),

— u pražené kávy úroveň pražení (např. střední, tmavá), druh zrn, informace, pokud je k dispozici, zda se výrobek prodává jako mletá káva nebo v zrnech, bez kofeinu/s kofeinem,

— u instantní (rozpustné) kávy: bez kofeinu/s kofeinem,

— u náhražek kávy: počáteční materiál (např. ječmen, žito, čekanka).

Vzorky kávy a náhražky kávy by se měly analyzovat v prodávaném stavu, aby se zajistila srovnatelnost údajů.

Je-li to možné, měl by se jako druhý krok analyzovat nápoj připravený pro spotřebu. Podmínky přípravy (uvedené na etiketě) by se měly specifikovat, např. množství kávy, množství použité vody, podrobné údaje o použitém vybavení, teplota vaření atd.). Je-li k dispozici omezená analytická kapacita, měla by se dát přednost analýze vzorku v prodávaném stavu.

8. Příkrmy pro kojence jiné než obilné příkrmy ⁽¹⁾:

Důraz by měl být kladen na potraviny, které jako hlavní složky obsahují brambory, kořenovou zeleninu nebo obiloviny (kromě výrobků spadajících do kategorie zpracovaných potravin z obilovin).

Poskytnou se tyto specifické informace:

— hlavní složky.

9. Obilné příkrmy pro kojence a malé děti ⁽²⁾, které obsahují tyto podkategorie:

9.1 Sušenky a suchary pro kojence a malé děti

9.2 Jiné obilné příkrmy pro kojence a malé děti

Vzorky by se měly analyzovat v prodávaném stavu, aby se zajistila srovnatelnost údajů.

Poskytnou se tyto specifické informace:

— podkategorie, do které výrobek patří (jak je uvedeno výše),

— popis výrobku,

— druh obilí, ostatní složky.

10. Jiné výrobky:

Tato kategorie zahrnuje výrobky z brambor, obilovin a kaka a kromě výrobků zahrnutých v jedné z kategorií uvedených výše (např. bramboráky, slané přesnídávk y z obilovin (např. křupky, kukuřičné lupínky „Tortilla chips“, pražená kukuřice), müsli, ovesná kaše, pečivo a koláče atd.).

Výběr výrobků, z nichž se mají vzorky odebrat, by měl odrážet stravovací návyky příslušného členského státu.

Výrobky bude možná nutné po vaření analyzovat v souladu s podmínkami na etiketě. V takovém případě je třeba podmínky upřesnit.

Poskytnou se tyto specifické informace:

— název výrobku a podrobný popis výrobku (např. hlavní složky),

— podmínky používané k přípravě podle etikety.

⁽¹⁾ Podle ustanovení čl. 1 odst. 2 písm. b) směrnice Komise 2006/125/ES ze dne 5. prosince 2006 o obilných a ostatních příkrmech pro kojence a malé děti (Úř. věst. L 339, 6.12.2006, s. 16).

⁽²⁾ Podle ustanovení čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice 2006/125/ES.